

UOHSX00G99F3

PŘEDSEDA ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Spisová značka: ÚOHS-R0074/2022/VZ

Číslo jednací: ÚOHS-21380/2022/162

Brno 11. 8. 2022

V řízení o rozkladu ze dne 8. 6. 2022 doručeném Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže téhož dne obviněným –

- **Česká republika – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových**, IČO 69797111, se sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2,

proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 30. 5. 2022, sp. zn. ÚOHS-S0272/2017/VZ, č. j. ÚOHS-18076/2022/500 vydanému ve věci možného spáchání přestupku podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů při zadávání veřejné zakázky s názvem „**Technický návrh a realizace napojení ISMS-CRAB na Informační systém základních registrů (ISZR) a vytvoření datového uložště referenčních a rozšiřujících údajů v rámci ISMS-CRAB**“ v jednacím řízení bez uveřejnění na základě výzvy k jednání ze dne 16. 8. 2012, kdy oznámení o zadání zakázky bylo ve Věstníku veřejných zakázek uveřejněno dne 25. 9. 2012 pod ev. číslem 232711, a v Úředním věstníku Evropské unie dne 28. 9. 2012 pod číslem 2012/S 187-307226,

jsem podle § 152 odst. 6 písm. b) ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů na základě návrhu rozkladové komise, jmenované podle § 152 odst. 3 téhož zákona, rozhodl takto:

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže sp. zn. ÚOHS-S0272/2017/VZ, č. j. ÚOHS-18076/2022/500 ze dne 30. 5. 2022

p o t v r z u j i

a podaný rozklad

z a m í t á m.

ODŮVODNĚNÍ

I. Zadávací řízení, správní řízení vedené Úřadem a navazující soudní řízení

1. Výzvou k jednání ze dne 16. 8. 2012 vyzval obviněný – Česká republika – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, IČO 69797111, se sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 (dále jen „**obviněný**“ nebo „**zadavatel**“) – vybraného uchazeče – IBM Česká republika, spol. s.r.o., IČO 14890992, se sídlem V Parku 2294/4, 148 00 Praha 4 – Chodov (dále jen „**vybraný uchazeč**“) – k jednání za účelem zadání veřejné zakázky s názvem „Technický návrh a realizace napojení ISMS-CRAB na Informační systém základních registrů (ISZR) a vytvoření datového uložště referenčních a rozšiřujících údajů v rámci ISMS-CRAB“ postupem v jednacím řízení bez uveřejnění (dále jen „**JŘBU**“), jehož oznámení o zadání zakázky bylo ve Věstníku veřejných zakázek uveřejněno dne 25. 9. 2012 pod ev. číslem 232711, a v Úředním věstníku Evropské unie dne 28. 9. 2012 pod číslem 2012/S 187-307226 (dále jen „**veřejná zakázka**“).
2. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „**Úřad**“) jako orgán příslušný podle § 112 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon**“¹) zahájil správní řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku, kdy oznámení o zahájení správního řízení bylo obviněnému doručeno dne 11. 7. 2017. V tomto oznámení seznámil Úřad obviněného se skutečnostmi, které budou podkladem pro vydání rozhodnutí, uvedl popis skutku, o kterém má být ve správním řízení rozhodováno, a jeho předběžnou právní kvalifikaci.
3. Předmětem plnění veřejné zakázky je propojení modulu Centrálního registru administrativních budov (dále jen „**CRAB**“), který je součástí Informačního systému majetku státu (dále jen „**ISMS**“), s Informačním systémem základních registrů (dále jen „**ISZR**“) a vytvoření datového uložště pro referenční a rozšiřující údaje pro CRAB. Obviněný uzavřel dne 8. 10. 2004 Smlouvu o dílo č. CEE005 (dále jen „**původní smlouva**“) s vybraným uchazečem na základě výsledku veřejné obchodní soutěže na „Dodávku informačního systému o majetku státu“, vyhlášené dne 28. 4. 2004 v Obchodním věstníku č. 17/04 pod zn. 191720/04. Předmětem plnění této veřejné obchodní soutěže byl dle čl. 2.2 původní smlouvy: „návrh, implementace a systémová integrace Informačního systému majetku státu (ISMS)“ (dále jen „**původní veřejná zakázka**“). Dne 27. 10. 2010 uzavřel obviněný s vybraným uchazečem dodatek č. 15 (dále jen „**dodatek č. 15**“) kterým došlo k rozšíření ISMS o Centrální registr administrativních budov (CRAB), jakožto jeho integrální součást. Tento dodatek byl uzavřen

¹ Pokud je v tomto rozhodnutí uveden odkaz na zákon, jedná se vždy o znění účinné ke dni zahájení šetřeného zadávacího postupu.

v jednacím řízení bez uveřejnění, které bylo zahájeno dne 14. 10. 2010, na veřejnou zakázku s názvem „Rozšíření ISMS o Centrální Registr Administrativních Budov“. Dne 10. 9. 2012 pak byl stranami původní smlouvy uzavřen dodatek č. 19 (dále jen „**dodatek č. 19**“) na plnění předmětné veřejné zakázky (napojení ISMS-CRAB na Informační systém základních registrů a vytvoření datového uložiště referenčních a rozšiřujících údajů v rámci ISMS-CRAB).

4. Úřad dne 1. 9. 2017 vydal rozhodnutí č. j. ÚOHS-S0272/2017/VZ-25544/2017/531/Est (dále jen „**původní prvostupňové rozhodnutí**“), ve kterém dospěl k závěru, že se obviněný dopustil přestupku ve smyslu § 120 odst. 1 písm. a) zákona tím, že při zadávání veřejné zakázky porušil ustanovení § 21 odst. 2 zákona, když předmětnou veřejnou zakázku zadal z technických důvodů a z důvodu ochrany výhradních práv v JŘBU, aniž by k tomu byly splněny podmínky stanovené v § 23 odst. 4 písm. a) zákona, neboť neprokázal, že by předmětnou veřejnou zakázku mohl z technických důvodů realizovat pouze vybraný uchazeč a důvod ochrany výhradních práv vybraného uchazeče vytvořil obviněný v důsledku svého předchozího vědomého postupu při uzavírání smluv týkajících se předmětu plnění veřejné zakázky, přičemž uvedený postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejhodnější nabídky, a obviněný uzavřel dne 10. 9. 2012 s vybraným uchazečem dodatek č. 19 na předmět plnění veřejné zakázky. Za spáchání přestupku byla obviněnému výrokem II původního prvostupňového rozhodnutí uložena pokuta ve výši 200 000 Kč.
5. Dne 18. 9. 2017 podal obviněný proti původnímu prvostupňovému rozhodnutí rozklad.
6. Dne 14. 12. 2017 vydal předseda Úřadu rozhodnutí č. j. ÚOHS-R0153/2017/VZ-36539/2017/322/JSu (dále jen „**původní rozhodnutí o rozkladu**“), kterým napadené rozhodnutí potvrdil a podaný rozklad zamítl.
7. Obviněný podal proti původnímu rozhodnutí o rozkladu žalobu, které Krajský soud v Brně vyhověl rozsudkem ze dne 10. 10. 2019, č. j. 62 Af 13/2018-74 (dále jen „**rozsudek KS**“) a původní rozhodnutí o rozkladu zrušil. Krajský soud se domnívá, že by se v posuzované věci mohlo jednat o případ, kdy zadavatel při zadávání původní veřejné zakázky budoucí potřebu zadávat navazující veřejné zakázky předvídat objektivně nemohl, avšak z důvodu nastalé objektivní změny okolností byl následně nucen navazující veřejnou zakázku zadat. Z tohoto důvodu je dle rozsudku KS nutno doplnit skutková zjištění ohledně stavu, v němž se obviněný nacházel před uzavřením dodatku č. 19. Návazně na význam jeho postupu při uzavírání dodatku č. 15 je pak nutno doplnit skutková zjištění i ohledně stavu, v němž se obviněný nacházel při uzavírání dodatku č. 15. Teprve poté na základě obhajoby obviněného je třeba posoudit otázku, nakolik byly důvody, o které obviněný použití jednacího řízení bez uveřejnění opíral, důsledkem předchozího vědomého postupu obviněného, tedy nakolik se obviněný do stavu *vendor lock-in* dostal sám.
8. Proti rozsudku KS podal Úřad kasační stížnost. O kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že ji zamítl rozsudkem ze dne 25. 11. 2021, č. j. 1 As 383/2019-56 (dále jen „**rozsudek NSS**“). Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem krajského soudu, že je třeba postavit najisto otázku, kdy přesně vznikl stav *vendor lock-in*, a rovněž je třeba jasně odůvodnit možnost žalobce se z tohoto stavu vyvázat před uzavřením dodatku č. 19. Klíčové je posouzení, zda žalobce musel v určitý okamžik před uzavřením dodatku č. 19 rozumně předpokládat, že v budoucnu vyvstane potřeba změny dříve poptávaného plnění v rozsahu posuzovaného JŘBU. K tomu Úřadu dle Nejvyššího správního soudu chybí konkrétní argumenty.

Dle Nejvyššího správního soudu platí, že jestliže je Úřad přesvědčen o tom, že žalobce měl možnost se ze stavu *vendor lock-in* výhradou vlastnických či autorských práv vyvázat, musí tuto svoji argumentaci – v podmínkách projednávané věci, v nichž stěžovatel srozumitelně předestřel své důvody pro aktivaci jednacím řízení bez uveřejnění – podložit i konkrétními skutkovými zjištěními.

9. Dne 2. 3. 2022 vydal předseda Úřadu rozhodnutí sp. zn. ÚOHS-R0153/2017/VZ, č. j. ÚOHS-04197/2022/161, jímž zrušil původní prvostupňové rozhodnutí a věc vrátil Úřadu k novému projednání s tím, aby Úřad doplnil skutková zjištění dle závazných právních názorů soudů.

II. Napadené rozhodnutí

10. Dne 30. 5. 2022 vydal Úřad rozhodnutí sp. zn. ÚOHS-S0272/2017/VZ, č. j. ÚOHS-18076/2022/500 (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), ve kterém dospěl k závěru, že se obviněný dopustil přestupku ve smyslu § 120 odst. 1 písm. a) zákona tím, že při zadávání veřejné zakázky porušil ustanovení § 21 odst. 2 zákona, když předmětnou veřejnou zakázku zadal s odkazem na technické důvody a důvody ochrany výhradních práv v JŘBU, aniž by k tomu byly splněny podmínky stanovené v § 23 odst. 4 písm. a) zákona, neboť existenci technických důvodů, pro které by veřejnou zakázku mohl realizovat pouze vybraný uchazeč, obviněný neprokázal, a i když předmětnou veřejnou zakázku mohl realizovat pouze vybraný uchazeč z důvodu ochrany výhradních práv, byl důvod spočívající v nutnosti ochrany výhradních práv vybraného uchazeče zaviněně vytvořen předchozím postupem obviněného.
11. Za spáchání přestupku byla obviněnému výrokem II napadeného rozhodnutí uložena pokuta ve výši 100 000 Kč.
12. V odůvodnění napadeného rozhodnutí Úřad nejprve shrnul dosavadní průběh správního řízení i výsledky řízení soudních, přičemž následně přistoupil k opětovnému posouzení věci. V bodech 86-116 napadeného rozhodnutí detailně popsal obsah původní smlouvy z roku 2004 a na ní navazujících dodatků až do č. 18. V bodech 117-132 napadeného rozhodnutí se pak věnoval především detailům přezkoumávaného dodatku č. 19 s přihlédnutím zejména k obviněným předloženému posudku společnosti ITG, s.r.o., IČO 49359096, se sídlem Karlovo náměstí 290/16, 120 00 Praha 2 (dále jen „**posudek**“), jehož prostřednictvím obviněný prokazoval naplnění podmínek pro zadávání veřejné zakázky (a uzavření smlouvy – dodatku č. 19) v JŘBU.
13. Úřad na základě podrobných informací zjištěných především z předmětného posudku zjišťoval nejprve naplnění „formální“ podmínky JŘBU, tj. zda byly dány objektivní důvody pro použití tohoto druhu zadávacího řízení (autorskoprávní či technické). Úřad (především v bodech 158-161 napadeného rozhodnutí) popsal, z jakých důvodů nejsou dány důvody technické povahy, především tedy že existovala možnost, byť finančně i technicky náročnější, kterou bylo možno rozšíření systému ISMS-CRAB o potřebné funkcionality provést jinou osobou než vybraným uchazečem. Pokud šlo o existenci objektivních důvodů týkajících se nutnosti ochrany autorských práv, zde Úřad přisvědčil tvrzení obviněného (viz body 162-165 napadeného rozhodnutí), že výhradní práva vybraného uchazeče v šetřeném případě existovala, protože nebylo možno veřejnou zakázku zadat jinému subjektu.
14. Následně se Úřad věnoval podmínce „materiální“, tedy tomu, zda obviněný stav exkluzivity (vyplývající z autorskoprávní ochrany) sám nevytvořil. Zde na základě skutečností vyplývajících

z podkladů rozhodnutí, zejména z posudku, samotné smlouvy z roku 2004 a vyjádření obviněného uzavřel, že obviněný již při uzavírání původní smlouvy v roce 2004 mohl předpokládat, že tak robustní systém, jakým je ISMS, bude potřeba do budoucna nutně rozvíjet, aktualizovat a rozšiřovat. Obviněný měl dle dostupných informací v plánu systém užívat a udržovat v provozu delší dobu, přičemž mu sice nemohly být známy konkrétní legislativní změny vyvstalé až v horizontu několika let, nicméně s ohledem na plánovanou dobu provozu musel přinejmenším v obecné rovině nějaké legislativní změny předpokládat. Úřad odůvodnění těchto svých závěrů doplnil na základě konkrétního jednání obviněného, který v 8 letech od roku 2004 uzavřel celkem 19 dodatků ke smlouvě (k prvnímu rozšíření systému přitom došlo poměrně záhy, a to již v roce 2005), jejichž prostřednictvím byl systém průběžně vyvíjen, udržován, aktualizován a rozšiřován, to vše přitom na základě podmínek předpokládaných původní smlouvou. Obecně se tedy jednalo o změny takové povahy, které musí kterýkoli rozumně uvažující zadavatel s minimální zkušeností s fungováním informačních systémů předvídat.

III. Rozklad obviněného

15. Dne 8. 6. 2022 obdržel Úřad rozklad obviněného z téhož dne. Ze správního spisu vyplývá, že napadené rozhodnutí bylo obviněnému doručeno dne 30. 5. 2022. Rozklad byl podán v zákonné lhůtě.

Námítky rozkladu

16. Obviněný v rozkladu uvádí, že JŘBU představovalo jediný možný způsob zadání veřejné zakázky – napojení ISMS-CRAB na ISZR tak, aby po ukončení provozu stávajících registrů mohl ISMS-CRAB nadále plnohodnotně využívat referenční údaje vedené v ISZR, a zajistit tak splnění požadavků funkcionality ISMS-CRAB na získání referenčních dat.
17. Obviněný namítá, že Úřad neučinil skutková zjištění vyžadovaná rozsudkem NSS v této věci, konkrétně ve vztahu k argumentaci Úřadu ohledně možnosti obviněného se ze stavu *vendor lock-in* výhradou vlastnických či autorských práv vyvázat, neboť Úřad vychází pouze z hypotetických úvah. Obviněný dále odmítá názor Úřadu, že při zadávání původní veřejné zakázky objektivně mohl předpokládat potřebu budoucích (navazujících) plnění, a proto měl uzavřít s vybraným uchazečem takovou smlouvu, která by nezaložila stav exkluzivity jedinému dodavateli a umožnila realizovat tato předpokládaná navazující plnění bez využití JŘBU. Obviněný rovněž namítá, že reagoval na následnou zcela novou zákonnou povinnost, kterou nemohl v době původní veřejné zakázky předvídat a ani mu nebyla známa. Stav exkluzivity dle obviněného nebyl vytvořen jeho zaviněným jednáním a nevznikl samoúčelně, ale byl přirozenou součástí předmětu plnění, resp. neoddelitelným důsledkem toho, že v rámci předmětu plnění vznikala autorská díla.

Závěr rozkladu

18. Obviněný navrhuje, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a správní řízení zastaveno.

IV. Řízení o rozkladu

19. Úřad po doručení rozkladu neshledal podmínky pro postup podle § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“) a podle § 88 odst. 1 správního řádu předal spis se svým stanoviskem předsedovi Úřadu k rozhodnutí o rozkladu.

Stanovisko předsedy Úřadu

20. Po projednání rozkladu a veškerého spisového materiálu rozkladovou komisí, jmenovanou podle § 152 odst. 3 správního řádu, a po posouzení věci ve všech jejích vzájemných souvislostech, byla ve smyslu § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „**zákon o přestupcích**“) přezkoumána správnost a zákonnost napadeného rozhodnutí a správního řízení, které jeho vydání předcházelo, v celém rozsahu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise byl učiněn následující závěr.
21. Úřad tím, že napadeným rozhodnutím rozhodl tak, jak je v něm uvedeno, rozhodl správně a v souladu se zákonem. V další části odůvodnění tohoto rozhodnutí budou v podrobnostech rozvedeny důvody, pro které bylo napadené rozhodnutí potvrzeno a rozklad zamítnut.

V. K námitkám rozkladu

K výroku I napadeného rozhodnutí

22. Úřad na základě opětovného přezkumu šetřeného případu rozhodl v napadeném rozhodnutí o tom, že se obviněný dopustil přestupku podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona, když zadal veřejnou zakázku v JŘBU, aniž by k tomu byly splněny podmínky stanovené v § 23 odst. 4 písm. a) zákona.
23. Obviněný však namítá, že Úřad neučinil skutková zjištění vyžadovaná rozsudkem NSS v této věci a že podmínky pro zadání veřejné zakázky v JŘBU splněny byly, a tudíž považuje napadené rozhodnutí za nezákonné.
24. Předseda Úřadu předně pro přehlednost konstatuje, že obviněný uzavřel dne 8. 10. 2004 původní smlouvu, jejímž předmětem byl návrh, implementace a systémová integrace ISMS. ISMS byl dodatkem č. 15 rozšířen o CRAB, jakožto jeho integrální součást. ISMS-CRAB je tedy v daném případě modifikací a určitou nadstavbou dříve vytvořeného a dodávaného počítačového programu ISMS (dodatkem č. 17 ze dne 28. 11. 2011 byl rozšířen o analytický a mapový modul). Dodatkem č. 19 byl pak ISMS-CRAB napojen na ISZR a rozšířen o Evidenci požadavků na dislokační komisi.
25. Za jeden ze stěžejních dokumentů ve vztahu k prokázání případné existence technických důvodů ospravedlňujících zadání veřejné zakázky v JŘBU Úřad označil posudek, který byl ve věci vyhotoven a předložen obviněným, týkající se posouzení návrhu na realizaci napojení systému ISMS-CRAB na ISZR. Úřad dospěl k závěru, že z posudku nevyplývá, že by předmět plnění veřejné zakázky jako celek musel být realizován toliko vybraným uchazečem. Dle Úřadu minimálně určitou část předmětu veřejné zakázky mohl dodat i jiný dodavatel. Přesto, že takový postup sice mohl nést určité komplikace, nebyl objektivně vyloučen (viz zejména bod 158 napadeného rozhodnutí).
26. Ve vztahu k ochraně výhradních práv Úřad na základě doplněného dokazování konstatoval, že zadavatel je na základě původní smlouvy a jejích dodatků oprávněn systém ISMS pouze

užívat, nicméně si nesjednal potřebná licenční oprávnění úpravy systému třetí osobou. Vybraný uchazeč jako jediný vlastní zdrojový kód a je nositelem výhradních autorských práv. Úřad v této souvislosti setrval na svém závěru, že ačkoliv zadavatel při uzavírání původní smlouvy v roce 2004 objektivně mohl předpokládat, že ISMS bude třeba do budoucna dále rozvíjet, aktualizovat a rozšiřovat, nezajistil si možnost budoucího předání správy ISMS na jinou osobu, např. prostřednictvím licenčních ujednání.

27. Obviněný v podaném rozkladu opakuje závěry Nejvyššího správního soudu, dle kterých nebyla učiněna konkrétní skutková zjištění o tom, že měl obviněný možnost se ze stavu *vendor lock-in* výhradou vlastnických či autorských práv vyvázat. Zároveň obviněným předložený posudek má prokazovat existenci výhradních práv a přítomnost konkrétních podmínek pro postup v JŘBU. Z tohoto posudku dle obviněného současně vyplývá, že v ČR v rozhodné době neexistoval jiný dodavatel, který by byl schopen poskytnout požadované řešení.
28. Pro účely posouzení zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí je namíště zopakovat rovněž závěry rozsudku KS. V jeho bodě 23 soud uvádí následující: *„Posouzení toho, zda byl žalobce oprávněn zadávat veřejnou zakázku odpovídající dodatku č. 19 prostřednictvím jednacím řízení bez uveřejnění, je však podle zdejšího soudu v posuzované věci odvislé zejména od toho, zda veřejná zakázka spočívající ve tvorbě modulu CRAB na základě dodatku č. 15 k původní smlouvě z roku 2004 na předmět této původní smlouvy (ISMS) nutně navazuje či nikoli (a do jaké míry ‚nutně‘), zda v rozhodném okamžiku – tedy buď při zadávání původní veřejné zakázky v roce 2004 (ve verzi žalobce) nebo alespoň při uzavírání dodatku č. 15 (ve verzi žalovaného) – musel žalobce předpokládat, že potřeba budoucích změn, které jej vedly k zadání předmětné veřejné zakázky v jednacím řízení bez uveřejnění – v souvislosti se změnou legislativy – nastane a zda (a jaké) měl žalobce v rozhodném okamžiku reálné možnosti získání vlastnických či autorských práv, které by mu umožnily veřejnou zakázku odpovídající dodatku č. 19 zadávat v otevřenějším druhu zadávacím řízení. Žalovaný však nepostavil najisto již první z uvedených otázek a z napadeného ani jemu předcházejícího rozhodnutí není zřejmé, na základě jakých konkrétních skutečností dospěl žalovaný k závěrům o ‚markantnějším vlivu‘ právě dodatku č. 15 na založení stavu exkluzivity žalobcem než původní smlouvy z roku 2004. Prvostupňové rozhodnutí k ucelené argumentaci žalobce ohledně stavu, v jakém se nacházel již od roku 2004, v bodu 96. sumarizuje, že již uzavřením dodatku č. 15 došlo k vytvoření CRAB a že jeho vytvořením byl pověřen dříve vybraný dodavatel, aniž by si žalobce vyhradil vlastnická či autorská práva k tomuto modulu ISMS, přitom tak žalobce postupoval v době, kdy si musel být vědom nutnosti zadat i navazující veřejnou zakázku (jež byla předmětem dodatku č. 19). Napadené rozhodnutí pak tento závěr v bodech 29. a 30. přebírá jako správný (vychází jednoduše z toho, že modulu CRAB se týkal již dodatek č. 15) a znovu akcentuje, že tím žalobce ‚utvrdil‘ stav *vendor lock-in*, neboť si k modulu CRAB nevyhradil vlastnická či autorská práva. Napadené rozhodnutí však k žalobcem tvrzené (a též odborným posouzením dokládané) nemožnosti takové výhrady nevysvětluje, jakou možnost takové výhrady měl žalobce, podle něhož tato možnost nebyla dána proto, že se jednalo jen o součást už po uzavření smlouvy z roku 2004 existujícího ISMS. Žalovaný naznačuje, že stav *vendor lock-in* již fakticky založen byl z doby před uzavřením dodatku č. 15 (uzavřením dodatku č. 15 došlo podle žalovaného ‚k utvrzení‘ tohoto stavu), což lze vnímat jako souhlas žalovaného se žalobcem ohledně okamžiku vzniku stavu *vendor lock-in* (k roku 2004), ale zavinění žalobce (ne tedy jeho pouhou ‚nešikovností‘) žalovaný dovozuje nikoli z doby před uzavřením dodatku č. 15 (v tomto směru*

žalovaný žalobcovu argumentaci nikterak nevyvrací), nýbrž z toho, že si žalobce v souvislosti s vytvořením CRAB při uzavírání dodatku č. 15 nevyhradil vlastnická či autorská práva, která by navazující plnění související s funkcemi modulu CRAB umožňovala poptávat v otevřenějším druhu zadávacího řízení. Otázkami, zda to bylo možné a jak toho měl žalobce dosáhnout, když už v té době byl ve stavu vendor lock-in (o němž žalovaný netvrdí, že vznikl zaviněním žalobce), proti argumentům žalobce, že to možné nebylo, se žalovaný nezabývá. Posouzení této otázky přitom souvisí se samotným posouzením „nutné“ provázanosti modulu CRAB s existujícím ISMS, tedy s posouzením stavu, v němž se žalobce při uzavírání dodatku č. 15 nacházel.“

29. Prostřednictvím konkrétních skutkových zjištění tedy bylo úkolem Úřadu prokázat, pokud měl opětovně shledat spáchání přestupku obviněným, že založení stavu *vendor lock-in* obviněným a současně jeho zavinění bylo přítomno v jediném určitém okamžiku.
30. Úřad se k této problematice po obsáhlém prozkoumání posudku, smlouvy z roku 2004, dodatků uzavíraných v následných letech a vyjádření obviněného, postavil tak, že obviněný již při uzavírání původní smlouvy v roce 2004 mohl předpokládat, že tak robustní systém, jakým je ISMS, bude potřeba do budoucna nutně rozvíjet, aktualizovat a rozšiřovat. Toto své tvrzení postavil zejména na skutečném charakteru ISMS a ustanovení smlouvy z roku 2004, dále pak rovněž na obecném předpokladu, že u dlouhodobých provozů informačních systémů je namíste předpokládat obecnou potřebu rozvoje a úprav takového systému v souladu se změnami některého z právních předpisů, které na činnost obviněného dopadají. V tomto případě byl dle Úřadu stav *vendor lock-in* způsoben již původní smlouvou v roce 2004, při jejímž uzavírání si obviněný nevyhradil potřebná autorská práva, a zavinil tedy předmětný stav exkluzivity (blíže viz body 166 - 172 napadeného rozhodnutí).
31. S tímto posouzením Úřadu lze v předmětném případě souhlasit, přičemž je namíste doplnit následující.
32. Úřad v rámci opětovného posouzení případu učinil konkrétní skutková zjištění o tom, že obviněný zavinil vznik stavu *vendor lock-in* uzavřením původní smlouvy v roce 2004. Úřad takto rozhodl na základě zjištění o povaze předmětného informačního systému, ustanovení původní smlouvy a jejího účelu, a také v souvislosti s uzavíráním takřka dvou desítek dodatků v 8 letech následujících po uzavření původní smlouvy, z nichž některé se přímo týkaly rozšíření a vývoje předmětného systému. Na základě posouzení přítomných podkladů byl Úřad schopen dovodit, že obviněný musel předpokládat potřebu zadávání navazujících veřejných zakázek, nicméně navzdory tomu si nezajistil taková práva, aby zabránil stavu exkluzivity.
33. Předně tedy nelze souhlasit s tvrzením obviněného v rozkladu, že Úřad neučinil konkrétní a relevantní skutková zjištění. Úřad naopak důkladně popsal, z jakých důvodů bylo u původní smlouvy již v době jejího uzavření potřeba předpokládat nejen budoucí legislativní změny, ale rovněž potřeby rozvoje, aktualizace a modifikace dle potřeb a preferencí obviněného.
34. Ve věci námitky obviněného týkající se znění posudku a z něj vyplývajících skutečností lze souhlasit, že tento posudek jednoznačně vypovídá o tom, že přezkoumávaný dodatek č. 19 nebylo možno uzavřít s jiným dodavatelem než s vybraným uchazečem, a to z důvodu výhradních práv autorské povahy (nikoliv již zcela z důvodů technických, jak obviněný opakovaně nesprávně uvádí, viz dále). To však současně neznamená, že mohla být konkrétní veřejná zakázka zadána v JŘBU. Posudek má povahu toliko právní rady, resp. právního

stanoviska, a jeho obstarání v obecnosti nezbavuje zadavatele odpovědnosti za porušení zákona.

35. Jak přitom správně uvedl Úřad v napadeném rozhodnutí, z posudku nevyplývá, že by rozšíření CRAB dle požadavků vtělených do dodatku č. 19 mohl z technického hlediska provádět výhradně a pouze vybraný uchazeč, jelikož je přímo v posudku popsáno, že zadání jinému subjektu je sice technicky i bezpečnostně náročnější, přesto však možné (viz bod 6 posudku, citovaný v bodě 158 napadeného rozhodnutí). Tvrzení obviněného o tom, že v rozhodné době neexistoval v ČR jiný dodavatel, který by mohl předmět veřejné zakázky dodat, se tedy vztahuje pouze k autorským právům k informačnímu systému, jelikož tato práva náležela vybranému uchazeči.
36. V souvislosti s právě uvedeným je namístě doplnit úvahu Úřadu o následující závěry jeho předsedy. Úřad v původním prvostupňovém rozhodnutí prošetřoval vznik stavu *vendor lock-in* a zavinění obviněného v souvislosti jak s původní smlouvou z roku 2004, tak s dodatkem č. 15, kterým byl do ISMS zařazen modul CRAB (následně rozvíjen dodatky č. 17 a 19). Rozsudkem KS bylo původní rozhodnutí o rozkladu (potvrzující původní prvostupňové rozhodnutí) zrušeno především proto, jak vyplývá z výše citovaného bodu 23 rozsudku a navazujících bodů, že zjištění Úřadu týkající se časové spojitosti založení stavu exkluzivity a zavinění takového stavu obviněným byla shledána rozpornými. Krajský soud (stejně jako Nejvyšší správní soud) přitom v přezkoumávaných správních rozhodnutích současně neshledal konkrétní skutková zjištění dostatečná pro závěry o tom, že se v některém z časových okamžiků mohl obviněný vznikajícímu nebo pokračujícímu stavu *vendor lock-in* ubránit.
37. Jak bylo uvedeno výše, přestože předseda Úřadu souhlasí s posouzením Úřadu, že si měl být obviněný situace vědom již při uzavírání smlouvy v roce 2004, ještě výraznějším okamžikem, ve kterém se obviněný provinil a stavu exkluzivity (resp. jeho pokračování) nezabránil, přestože to učinit měl a mohl, bylo uzavření dodatku č. 15.² V původním rozhodnutí o rozkladu předseda Úřadu uváděl, že tímto dodatkem došlo k prohloubení stavu *vendor lock-in*, resp. že má tento dodatek na způsobený stav ještě „markantnější“ vliv, na základě zjištěných skutečností jde však především o to, že obviněný vůbec nemusel modul CRAB poptávat jako součást ISMS a podřadit jej pod stejný autorskoprávní režim vytvářející stav exkluzivity.
38. Tyto závěry lze učinit jednak na základě samotného posudku, který poměrně detailně osvětluje skutečnou povahu modulu CRAB, dále také posouzením obsahu samotného dodatku č. 15, a obdobně i srovnáním podmínek veřejné zakázky „Vytvoření, podpora a rozvoj nového Informačního systému majetku státu (ISMS)“, kterou obviněný zadával na přelomu let 2019 a 2020 a jejímž prostřednictvím poptával nového dodavatele informačního systému. Tato zakázka byla přezkoumávána ve správním řízení sp. zn. ÚOHS-S0009/2020/VZ a rovněž v řízení

² V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 31 Af 18/2018-131 ze dne 5. 2. 2020, ve kterém je uvedeno, že „zavinění zadavatele nutně nemusí být dovozováno jen z jeho jednání v době původní kontraktace, nýbrž také z dlouhodobé nečinnosti v době, kdy měl k dispozici reálné (tj. mimo jiné také ekonomicky přijatelné – viz dále) možnosti, jak se z *vendor lock-in* vyvázat, potažmo z jednání při uzavírání některého z dodatků smlouvy, který již například vedl k zásadnímu rozšíření software o zcela nové moduly (srov. např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 17. 10. 2019, č. j. 62 Af 27/2018-119, nebo ze dne 17. 10. 2019, č. j. 62 Af 30/2018-101).“

o rozkladu sp. zn. ÚOHS-R0097/2020/VZ, přičemž zadávací dokumentace a návrh smlouvy jsou zveřejněny na profilu zadavatele.³

39. Dle posudku, který primárně odpovídal na otázku, jaké jsou možnosti v případě rozšíření ISMS-CRAB ve smyslu dodatku č. 19, je jednou z eventualit vytvoření nového programového modulu, který bude pomocí aplikačního programového rozhraní komunikovat s ostatními moduly ISMS. V takovém případě by se jednalo o relativně samostatnou funkcionalitu, která nebude mít těsné vazby na ostatní funkcionality ISMS-CRAB. Při realizaci takového postupu může být problematická nutnost dočasného zachování původních vazeb, jedná se o podstatný zásah do integrity systému, přičemž hrozí narušení celkové funkcionality. I přesto zpracovatel posudku seznal, že by toto plnění (rozumějme stále dle dodatku č. 19) mohla plnit třetí osoba, přestože je namístě s ohledem na rizika související se zásahy do integrity systému doporučit plnění vybraným uchazečem (blíže viz bod 6 posudku, případně také bod 158 napadeného rozhodnutí).
40. Z uvedeného dle předsedy Úřadu jednoznačně plyne, že pokud je možno (leč složitě) vytvořit samostatný modul pro napojení ISMS-CRAB na Informační systém základních registrů a datové uložště referenčních a rozšiřujících údajů, který by komunikoval s ISMS-CRAB (a dalšími moduly ISMS) pomocí nového aplikačního programového rozhraní, bylo totéž možno učinit již při prvotním pořizování modulu CRAB. Z posudku vyplývá, že CRAB je relativně samostatným modulem, který byl dodatkem č. 15 vtělen do ISMS jakožto hlavního systému, což lze ve výsledku hodnotit jako postup, který značně ztížil (obviněný dokonce tvrdí, že znemožnil) další technické zásahy do tohoto modulu.
41. Obviněný přitom v žádném ze svých vyjádření podrobně nevysvětlil, proč nebylo možné pořídit CRAB již v roce 2010 jako samostatný modul s vlastní autorskoprávní úpravou. Ve vyjádření ze dne 16. 3. 2022 sice uvádí, že je nepochybné, že byl vybraný uchazeč jediným možným dodavatelem z důvodu technické a organizační provázanosti, tu však nijak konkrétně nespecifikuje. Naopak, jak vyplývá z odůvodnění tohoto rozhodnutí o rozkladu, zjištěné skutečnosti o těsné provázanosti a nutném technickém napojení nehovoří.
42. Reálná povaha modulu CRAB plyne i ze zadávacích, a především smluvních podmínek veřejné zakázky „Vytvoření, podpora a rozvoj nového Informačního systému majetku státu (ISMS)“, kterou byl u obviněného nahrazován dodavatel informačního systému. Centrální registr administrativních budov je v tamní smlouvě o dílo uváděn jako modul, který je ve své podstatě samostatným informačním systémem, jeho aplikační logika má být vzhledem k požadavkům legislativy oddělená od ostatních informačních systémů (modulů), samostatně je zobrazován i v plánovaném schématu celého nového ISMS, pro jehož fungování a vzájemnou komunikaci jednotlivých modulů je nutnou součástí díla rovněž integrační platforma.⁴
43. V poslední řadě pak CRAB jakožto samostatný modul popisuje sám dodatek č. 15, resp. jeho příloha č. 1. V bodech 1.2 a 1.3 je řečeno, že modul CRAB využije současných struktur, dat a dalších funkcionalit ISMS, nebude však procesně orientovaný, neboť je zaměřen, na rozdíl od ISMS a jeho ostatních modulů, na evidenci dat. Stávající moduly nemohou být dle textu

³ Dostupné na: <https://nen.nipez.cz/SeznamPlatnychProfiluZadavatele/MultiprofilZakladniUdajeOZadavatelem-79123448/SeznamUzavrenychZadavacichPostupu-79123448/ZakladniInformaceOZadavacimPostupuM-755939250-79123447/ZakladniInformaceOZadavacimPostupu-755939250-79123447/>

⁴ Viz zadávací řízení odkazované bodem pod čarou č. 3, příloha č. 1 uzavřené smlouvy, bod 1.

přílohy využity, a CRAB má být tudíž přizpůsoben evidenci dat o administrativních budovách, přičemž bude využívat data z ostatních existujících modulů. Dle dodatku č. 15 má tedy jít o vytvoření nového centrálního registru včetně jeho plné funkcionality.

44. Tyto skutečnosti lze považovat za hodnověrné důkazy toho, že obviněný mohl v roce 2010 získat CRAB jako samostatný modul nezávislý na ISMS díky současnému vybudování programového rozhraní/platformy, čímž by právě pro účely dalšího rozvoje tento konkrétní modul „osvobodil“ ze stavu exkluzivity založeného původní smlouvou, resp. by se jednalo o samostatnou součást vhodným nastavením napojenou na hlavní systém, u které by byla vhodným způsobem nastavena licenční ujednání. Postup obviněného se v takové situaci jeví jako zcela nepromyšlený krok, ke kterému zřejmě přistoupil z akutních technických nebo ekonomických důvodů, bez odpovídajícího uvědomění budoucích potřeb.
45. Namísto je tudíž označit závěry napadeného rozhodnutí za správné, doplnění v předcházejících bodech je přitom dalším důkazem o nezákonném jednání obviněného.⁵ Na základě skutečné povahy ISMS, účelu a doby, po kterou jej obviněný plánoval využívat, mu mělo být již při uzavírání smlouvy v roce 2004 zřejmé, že bude tento systém dále rozvíjen a přizpůsobován legislativním změnám, které bylo v předpokládané době provozu systému jednoznačně možno předpokládat. Současně se obviněný ze stavu exkluzivity způsobeného původní smlouvou ani nevyvázal v souvislosti s pořízením modulu CRAB, přestože z výše zmíněných informací vyplývá, že se jedná o relativně samostatný modul, který nemusel být připojen jako integrální součást ISMS a nemusela se na něj tedy vztahovat autorská práva vybraného uchazeče tak jako na celý zbylý systém. V obou těchto případech obviněný zavinil, či jinými slovy vědomě neodvrátil, stav *vendor lock-in*, což způsobilo nemožnost zadávat veřejnou zakázku (dodatek č. 19) jinému dodavateli než vybranému uchazeči. Podmínky využití JŘBU dle § 23 odst. 4 písm. a) zákona tak nebyly naplněny.
46. V další části rozkladu obviněný tvrdí, že přezkoumávaná veřejná zakázka reagovala na zcela novou zákonnou povinnost založenou § 5 odst. 3 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech (pozn.: v rozkladu je nesprávně uvedeno číslo 110/2009). Současně obviněný odkazuje na rozsudek NSS, dle kterého je značně absurdní požadavek předvídat, že se právní úprava bude měnit, jaký bude její obsah, kdy ke změnám dojde, jaký to bude mít dopad do poměrů konkrétního zadavatele, to vše několik let dopředu. Z dřívější judikatury přitom dle obviněného rovněž vyvstává otázka, jestli je s ohledem na účelnost a efektivnost vynaložených veřejných prostředků správné, aby si zadavatelé vyhrazovali práva, o kterých nelze v době přípravy zadávacího řízení rozumně očekávat, že „nastanou“ (bod 23 rozkladu).
47. Předseda Úřadu má za to, že závěry napadeného rozhodnutí ve smyslu připravenosti na potenciální legislativní změny jsou správné. Jak bylo již výše popsáno, obviněný zadával původní veřejnou zakázku s úmyslem pokrýt novým informačním systémem celou oblast své činnosti, a to na dobu nikoliv jednoznačně vymezenou. V takové situaci bylo skutečně potřeba postupné legislativní změny předpokládat, a to jak z důvodu relativně rozsáhlého spektra předpisů upravujících podmínky související s činnostmi obviněného (mezi kterými je např. také

⁵ Správní řízení v prvním stupni a řízení o rozkladu přitom tvoří jeden celek, a to především v situaci, kdy vycházejí ze stejného spisového materiálu a opírají se o tentýž argumentační základ. Blíže viz např. rozsudky č. j. 6 As 161/2013 – 25 ze dne 31. 10. 2014, nebo č. j. 4 As 207/2020 – 40 ze dne 10. 12. 2020.

oblast účetnictví, jejíž právní úprava doznává řady změn poměrně často), tak s ohledem na neohrazenou dobu provozu ISMS.⁶

48. Nelze přitom opomenout, jak Úřad v napadeném rozhodnutí několikrát připomínal, že obviněný začal s úpravami systému již poměrně záhy (následující kalendářní rok po uzavření původní smlouvy), přičemž dodatek č. 19 nebyl zdaleka první reakcí na vyvstalou potřebu změn. Důvody rozvoje a úprav ISMS, jak vyplývá z jednotlivých dodatků, totiž nebyly založeny pouze důvodem legislativních změn, nýbrž rovněž samotným provozem a potřebami obviněného. Při pořizování informačního systému pro veškerou svou agendu na delší blíže nespécifikovanou⁷ dobu tak měl obviněný předpokládat potřebu do systému zasahovat i jen s ohledem na vlastní potřeby. Tento předpoklad je přitom z původní smlouvy zřejmý, obviněný se však nezachoval adekvátně, neboť nevyžadoval převod žádných autorských práv pro možnost rozvoje systému někým jiným, než vybraných uchazečem a jím samotným jakožto uživatelem.
49. Úřad tedy po obviněném nevyžadoval, aby předvídal konkrétní změnu právní úpravy včetně obsahu, doby změny a reálných důsledků a dopadů do poměrů obviněného (což označil NSS za požadavek absurdní), nýbrž toliko uzavřel, že bylo namísto v dlouhém časovém horizontu, po který měl informační systém sloužit, předpokládat legislativní změnu, která jakýmkoliv způsobem zasáhne do právního postavení, kompetencí či svěřených veřejných úkolů obviněného, a která tím zároveň způsobí potřebu změny či rozvoje ISMS. Současně nutno připomenout, že při uzavírání dodatku č. 15, což byl druhý moment, ve kterém mohl obviněný vzniku (resp. pokračování) stavu exkluzivity zabránit (viz výše), již byla známa nová zákonná povinnost obviněného dle § 5 odst. 3 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech (ze dne 26. 3. 2009, účinnost tohoto zákona započala dne 1. 1. 2010, přičemž obviněný uzavřel dodatek č. 15 dne 27. 10. 2010). Obviněný tedy nemůže tvrdit, že mu nebyly známy legislativní změny v době, kdy poptával nový modul CRAB.
50. V návaznosti na výše uvedené je třeba odmítnout i argument obviněného týkající se účelnosti a efektivnosti vynakládaných prostředků, neboť byly učiněny závěry o tom, že obviněný měl v obou rozhodných okamžicích (uzavírání původní smlouvy a dodatku č. 15) očekávat, že nastanou (resp. již nastaly) změny implikující potřebu úprav či rozvoje informačního systému.
51. Obviněný v rozkladu rovněž poukazuje na to, že v jeho neprospěch vypovídající judikatura správních soudů vznikla veskrze (minimálně co se týče rozsudků Nejvyššího správního soudu jako nejvyšší instance) až po zadání přezkoumávané zakázky. Tato retrospektiva je v českém právním řádu přípustná, avšak Úřad by tuto skutečnost měl dle obviněného vzít v úvahu při

⁶ Jinak by tomu bylo v situaci, že by obviněný na základě legislativy platné v určitém čase pořizoval počítačový systém s tím, že tento bude sloužit pouze úzce vymezenému účelu po předem vymezenou určitou a relativně krátkou dobu. Pak by skutečně nebylo korektní tvrdit, že by měl obviněný v době zadávání původní zakázky pomýšlet na eventualitu budoucí změny legislativy (to ovšem pouze za předpokladu, že by obviněný v rozhodné době neměl žádnou indicii budoucí legislativní změny) a právně si zajišťovat možnost pořizovaný software upravit. Taková situace ale ve zdejších případech nenastala.

⁷ Dle čl. 3 původní smlouvy bylo plnění veřejné zakázky spočívající v pořízení ISMS stanoveno na dobu 14,5 měsíce s následnými 5 lety zabezpečení servisu, upgrade, údržby a vývoje, nicméně skutečná doba, po kterou bude obviněný ISMS využívat, uvedena nebyla a obviněný nebyl schopen doložit, na jakou konkrétní dobu provoz plánoval. Skutečností je, že ISMS byl nahrazen novým systémem až na základě výše odkazovaného zadávacího řízení zahájeného roku 2019.

rozhodování o tom, zda došlo k případnému porušení zákona zaviněním zadavatele či toliko v důsledku nešikovného jednání.

52. K této námitce lze uvést, že konkrétní judikatura podrobně se zabývající podmínkami využití JŘBU se skutečně ustálila až po roce 2010, nicméně to neznamená, že by uzavření původní smlouvy a především dodatku č. 15 nebylo možno označit za postupy, při nichž obviněný zavinil stav *vendor lock-in*. Jak dovodil Krajský soud v rozsudku č. j. 62 Af 61/2010 ze dne 26. 4. 2012, obecné zásady zadávání veřejných zakázek, které jsou (resp. byly) součástí § 6 zákona, je třeba doplnit o zásadu hospodárnosti nakládání s veřejnými prostředky a zásadu zajištění hospodářské soutěže a konkurenčního prostředí. Rovněž jejich naplnění je již od počátku (tj. i před rokem 2004) smyslem právní úpravy zadávání veřejných zakázek, která je na nich důsledně budována, a obviněný tak u těchto zásad nemůže tvrdit, že mu nebyly známy již při poptávání ISMS v roce 2004, tím spíše při uzavírání dodatku č. 15. Vytvoření stavu závislosti na jediném dodavateli bez předcházející přiměřené snahy pro sebe sjednat výhodnější právní režim nakládání s vytvořeným počítačovým programem je porušením těchto principů.
53. Obviněný měl současně povinnost postupovat s péčí řádného hospodáře a v okamžiku, kdy pořizoval informační systém na mnoho let s jednoznačně předpokládatelnou potřebou budoucích úprav a rozvoje, nemohl v souladu s těmito zásadami přistoupit k tomu, že si nevyhradí jakákoli licenční práva k pořizovanému plnění, nebo se o to alespoň nepokusí, a stane se plně závislým na opakovaných dodávkách a službách vybraného uchazeče.⁸ Skutečnost, že v rozhodné době obdobným laxním způsobem v nesouladu se základními zásadami postupovala valná část zadavatelů, není argumentem, který by mohl zbavit obviněného odpovědnosti za způsobení stavu exkluzivity. Přitom v době uzavírání dodatku č. 15 (rok 2010) měl obviněný již několikaletou zkušenost s provozem předmětného systému a nutností uzavírat výlučně s vybraným uchazečem dodatky na vývoj a úpravy systému, z čehož mu muselo být jakožto každému řádnému hospodáři nutně zřejmé, o jak nevýhodné nastavení autorskoprávních podmínek a obecně celého smluvního vztahu se v daném případě jedná. To platí tím více při zohlednění postavení obviněného jako správního orgánu pověřeného hájit majetkové zájmy státu.
54. V neposlední řadě má obviněný za to, že je nutné zohlednit časovou prodlevu mezi dobou, kdy došlo k údajnému porušení zákona a dobou, kdy je o spáchání přestupku a uložení pokuty rozhodováno (takřka 10 let). K tomu je potřeba uvést, že doba uběhlá od spáchání přestupku nemá a z povahy věci nemůže mít vliv na posouzení viny, neboť právě před uplynutím takto stanovené objektivní promlčecí doby je skutek stíhatelný a potrestatelný zcela, po jejím uplynutí už naopak způsob, jak potrestat obviněného, neexistuje. V daném případě je namístě toliko zohlednit uplynulou dobu při stanovení výše ukládané pokuty, což se v předmětném případě stalo, jak je uvedeno v bodě 206 napadeného rozhodnutí.
55. Na posledním místě obviněný uvádí, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, pokud o něm Úřad nezahájí správní řízení do 5 let ode dne, kdy byl spáchán. Pokud přitom Úřad směřoval delikt již k uzavření dodatku č. 15, měl dospět k závěru o promlčení takového jednání.

⁸ Obdobně viz rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Af 49/2020-90 ze dne 8. 7. 2022, zejména bod 37 a násl.

56. Vyřešení otázky případného promlčení přestupku obsahují již body 192-198 napadeného rozhodnutí. Úřad zahájil dne 11. 7. 2017 správní řízení o deliktu, který byl spáchán uzavřením dodatku č. 19 dne 10. 9. 2012 v JŘBU, aniž by byly splněny podmínky stanovené zákonem. Ať už vezmeme v úvahu způsobení stavu exkluzivity původní smlouvou v roce 2004, nebo uzavřením dodatku č. 15 v roce 2010, lhůta vymezená v § 121 odst. 3 zákona nemůže začít běžet před okamžikem spáchání přestupku, k němuž došlo až s uzavřením dodatku č. 19 (10. 9. 2012). Do doby zahájení správního řízení (11. 7. 2017) tedy pětiletá lhůta stanovená v § 121 odst. 3 zákona neplynula.

K výroku II napadeného rozhodnutí

57. Úřad výrokem II napadeného rozhodnutí uložil obviněnému za spáchání přestupku uvedeného ve výroku I napadeného rozhodnutí pokutu ve výši 100 000 Kč. Námitka obviněného, že by měla být zohledněna časová prodleva mezi údajným porušením zákona a dobou, kdy je rozhodováno o spáchání přestupku a uložení pokuty, byla vypořádána výše v tomto rozhodnutí o rozkladu.

58. Přestože žádné další rozkladové námitky obviněného nesměřují co do výroku o správním trestu, byl přezkoumán i tento výrok, neboť to zákon o přestupcích v § 98 vyžaduje. Konkrétní námitky proti výroku o pokutě obviněný neuvádí, uložená pokuta proto byla přezkoumána z hlediska její přiměřenosti a zákonnosti, stejně jako postup Úřadu při jejím ukládání.

59. Úřad musí při vyměření sankce přihlídnout k závažnosti přestupku, ke způsobu jeho spáchání, jeho následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán. Úřad se těmito jednotlivými kritérii zabýval v bodech 199 a násl. napadeného rozhodnutí. Úřad ověřil existenci případného souběhu s jiným přestupkem obviněného, který neshledal, vypočetl horní hranici možné pokuty, přihlédl k závažnosti přestupku a dovodil absolutní vyloučení hospodářské soutěže při zadávání veřejné zakázky, což lze považovat za jedno z nejzávažnějších porušení zákona. Úřad se dále zabýval posouzením ostatních okolností případu, přičemž za polehčující okolnost Úřad označil nevhodnou úpravu smluvních ujednání v roce 2004, dále také snahu zvrátit původní příčinu novým otevřeným řízením v roce 2019, a následně i skutečnost, že od spáchání přestupku již uplynulo více než 9 let. Úřad posoudil také ekonomickou situaci obviněného, čímž se vyvaroval toho, aby měla uložená pokuta pro obviněného likvidační účinek. Zároveň Úřad uvedl, že bylo nutno stanovit pokutu v takové výši, aby plnila funkci represivní i preventivní.

60. Lze shrnout, že Úřad se v napadeném rozhodnutí důkladně zabýval všemi aspekty věci, které mají mít dle právních předpisů vliv na výši pokuty a odůvodnil způsob jejich zohlednění, čímž dostal zákonným požadavkům na transparentní a zpětně přezkoumatelné odůvodnění svého rozhodnutí.

VI. Závěr

61. Ve smyslu § 98 odst. 1 zákona o přestupcích byla přezkoumána zákonnost napadeného rozhodnutí ve všech jeho výrocích a jeho věcná správnost v plném rozsahu a současně byla přezkoumána i zákonnost postupu Úřadu. Po zvážení všech aspektů dané věci byl učiněn závěr, že Úřad při vydání napadeného rozhodnutí postupoval v souladu se zákonem, správním řádem a zákonem o přestupcích, protože jsou naplněny důvody pro potvrzení napadeného rozhodnutí a zamítnutí podaného rozkladu.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 152 odst. 5 téhož zákona, nelze dále odvolat.

otisk úředního razítka

doc. JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D.
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Obdrží

Česká republika – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, Rašínovo nábřeží 390/42,
128 00 Praha 2

Vypraveno dne

viz otisk razítka na poštovní obálce nebo časový údaj na obálce datové zprávy